

ξεσκλαβώνει και την ψυχή και χαρίζει την απόλυτη λευτεριά σ' όσους τον νιώσουν.

*

ΒΙ'ΗΚΕ ο πρώτος αριθμός της «Ήγησως» με όμορφα ποιήματα και με ακόμη πιο όμορφο πρόλογο. Τον ξανατυπώνουμε, γιατί είναι αληθινό ποίημα κι αυτός:

«Αίγιοι νέοι, έναίμενοι από κοινά κάπως ιδανικά, είδαν πως δεν είναι άσκοπο από καιρό σε καιρό ν'ανταμώνουν τα τραγούδια τους σ' ένα φύλλο χωριστό. Το αντίμαμα τούτο γίνεται, χωρίς να τους κρατά μακριά από τα σεβαστά κέντρα που υπηρετούν στον τόπο μας και δυναμώνουν την ποιητικήν 'Ιδέα, και που τους κάνουν τιμή να δέχονται και να δημοσιεύουν τα έργα τους. Δεν έχει κανέν' άλλο σκοπό παρά τον πόθο που τους γεννάθηκε να συνενώσουν, όπως μπορούν, σε κάποιο όργανωμα—να πη κανείς—συνυλίων ξεχωρισμένων ποιητικών, που θα στέκονταν ίκανο με τον καιρό να κινήσει πιο πολύ την προσοχή και να γεννήσει πιο ζωηρή τη συμπάθεια όλων εκείνων που καταλαβαίνουν και αγαπούν ξεχωριστά την Ποίηση. Έτσι με λίγα λόγια το πρόγραμμα της 'Ηγησως, και τέτοις ή φιλοδοξίας των ιδρυτών της».

Όταν πεθαίνουν οι νέοι, τραχύνει μπροστά. Και οι νέοι της «Ήγησως» δείχνουν με τον πρόλογο τους πως δεν τους λείπει η πεθαρχία. Έτσι τους ονειρεύμαστε κ' έτσι τους βλέπουμε. Χαρά μας και καμάρι μας. Και οι αδερφικές συμβουλές μας δεν πέσανε σε άγονο χώμα το πρώτο φύλλο της «Ήγησως» μας έδειξε το κέρπισμά τους.

Να προκόψουν λοιπόν τα παιδιά και θα προκόψουν, αφού τόσο όμορφα και τόσο γενναία είναι τα πρώτα βήματά τους. Πεποίθησή μας πως τα κατοπινά θύνει όμορφότερα και γενναίτερα.

*

ΦΙΛΟΣ μας που υπογράφεται «Νέοντας» μας έστειλε ένα επιγραμματάκι αφιερωμένο στο Θεοτόκη, το ακόλουθο:

Βιάζεσαι να πείσεις
ή Βουλή δουλιά,
μά τους βουλευτές
δέρνεις τριμπελιά.

Ό: κι αυτός ο Χάρος
σ' αντιπολιτεύεται
βουλευτές παίρνει
και σου ...κοκκοτεύεται.

ΜΙΑ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο κύρ Χρήστος εΐτανε διευθυντής σ' ένα μεγάλο μαγαζί στην Αθήνα. Εΐταν φαμελίτης κ' είχε ένα γιό και μιὰ κόρη. Η γυναίκα του όμως που ήξερε πως ο άντρας της εΐτανε πλούσιος, ήθελε καλὰ

και σώνει να τον κάμει να ξεδέσει κάτι περισσότερα απ' ό,τι ξόδεζε για να ντύνη καλύτερα το κορίτσι της, ώστε να σκετίζονται με καλύτερο κόσμο, νομίζοντας ότι με τέτοιον τρόπο, θα το πάντρευε γλυγορώτερα. Κάθε λίγο και λιγάκι είχανε φιλονεικίες γι' αυτό το ζήτημα, αλλά ο κύρ Χρήστος δεν άλλαζε γνώμη.

Είναι αλήθεια πως εΐτανε σε θέση νάν το κάμει, γιατί και το σπίτι που ζούσανε εΐτανε χτήμα του, κ' είχε και κάμποσα άλλα χτήματα δικά του, που του έφερναν καλούτσικο εισόδημα. Σωζήτωντας με τη γυναίκα του της μιλούσε για κείνους που αυτή ζούλεβε κ' εΐλεγε πάντα πως αν και δεν έχουνε τα μισά του άντρός της, εν τούτοις ζούνε καλύτερα και τα κορίτσια τους τα βλέπεις πάντα φρεσκοτυμένα, πως αυτά τα κάνουνε για επίδειξη, γιατί ξέρει πως χρωστούνε τα μαλλοκέφαλά τους σ' όλη την αγορά. Έκείνο που άφανιζε το έθνος μας, της εΐλεγε, είναι η ψωροπερηφάνεια που έχουμε, και κοιτάζουμε πάντα να κάνουμε πως ντυνόμαστε καλύτερα απ' τους μεγάλους. Βλέπεις τη γυναίκα και τις κόρες ενός υπάλληλου που δεν παίρνει παρά διακόσες δραχμές μιστό, και πλερώνει εκατόν είκοσι δραχμές μόνο για το νοίκι του σπιτιού του, του μένουν ογδόντα δραχμές να φαη και να ντυθῇ κι αυτός κ' η φαμήλια του. Πως θέλεις να τα κάμεις αυτά παρά με χρέγια και ποιάς ξέρε και με τί άλλα τερτίπια. Τι εύτυχια περιμένεις σε τέτοιον σπιτικό που η γυναίκα κάνει ό,τι θέλει, και δε λογαριάζει καθόλου την τιμή και την υπόληψη του άντρός της. Βλέπεις θέλει να πάη και στο χορό του Παλατιού, να πάρη και τις κόρες της μαζί της, κ' εκεί πιά γίνεται του κουτρούλη ο γάμος.

Αυτά εΐλεγε ο κακομοίρης ο κύρ Χρήστος, και μάλλιαζε η γλώσσα του. Τι τον πείραζε αν η κόρη του, που μόλις εΐτανε δεκαπέντε χρονώ, δεν παντρεύονταν γλήγορα. Το κορίτσι, φαινονταν εύτυχισμένο στο σπίτι του, και μπορούσε να περιμένη ακόμη δέκα χρόνια, κ' ύστερα εύκολα θάβρισκε άντρα, γιατί θα είχε και τα χρηματάκια του, και χωρίς αυτά στην Ελλάδα κανένας δεν πέρνει κορίτσι. «Ας έχη τον παρὰ κι ας είν' και τζιμπλομάτα, όλοι την ξέρουνε και τρέχουνε κατόπι της».

Ο κακομοίρης ο κύρ Χρήστος γέννηκε νοικοκύρης απ' το τίποτις που εΐτανε, κι αυτό δεν το ξεχνούσε, και η γυναίκα του εΐτανε πλύστρα στα νιάτα της όταν την παντρεύτηκε, και περνούσαν φτωχι-

κά, μα εύτυχισμένα.

Όταν όμως ο άντρας της ψυχόπιασε, αυτή ξεχασε τα παλιά της κ' ήθελε να φαίνεται άριστοκρατίσσα. Ίσως δεν είχε και άδικο, γιατί αυτό το βλέπεις κάθε μέρα. Κανείς δε σ' έρωτα τί εΐταν η μάνα σου, κι από τί φαμήλια εΐσαι. Φτάνει μόνο να χης τον παρὰ και να τον ξοδεύης άφτονα, και γλήγορα γένεσαι άριστοκράτης, και σε προσκαλούνε και στα σαλόνια. 'Αλλ' ο κύρ Χρήστος που τα είχε σωστά τετρακόσια, σκέφτονταν διαφορετικά, και προσπαθούσε να γυρίση και της γυναίκας του το κεφάλι. 'Αλλά άγέρα κοπάνιζε. 'Η ζωή του περνούσε με καθημερινή γρίνια, όσο που κ' η κόρη του άρχισε να παίρνη της μάνας της το μέρος, όσο που έγινε δέκα έφτά χρονώ, κι άρχισε να βλέπη με καταφρόνια τους γονιούς της, γιατί έμαθε πως ο πατέρας της εΐτανε πριν παντρετῇ βαρκάρης στον Πειραιά, κ' η μάνα της πλύστρα, κι αυτή η σκέψη την άφανιζε, και την έκανε να ζουλεύη όλες τις συνομιλικές της: ως και τόνομά της τάλλαζε, για να μη φαίνεται παρακατινό, κι από Κατήγκω που τη βέφτισε ο νουνός της τόκαμε Δίκα-τερίνη.

Ο πατέρας της ξόδεζε άφτονα για να την άναθρέψη καθώς πρέπει, και δασκάλους είχε να ηγαίνειρόχουνται, και για το πιάνο της είχε δασκαλό. 'Αλλά το κεφάλι της πήρε άγέρα άρχισε ακόμη και τη γλώσσα των γονιών της να περφορνῇ και να τους λέγη κάθε μέρα πως πρέπει να ξεχάσουνε τις χυδαίες λέξεις που μεταχειρίζονται στο σπίτι, και να μάθουνε καλύτερη γλώσσα. Άρχισε δηλαδή να τους δίνη και μαθήματα απ' τις συνεθισμένες μικρ' άρρώστιες. Πονόδοντος, αυτόπνοος, κεφαλόπονος, πως πρέπει να λένε, όδονταλγία, ώταλγία, κεφαλαλγία και τα παρόμοια. Πῆρε το κεφάλι της άγέρα με τα σωστά της, και δεν έκανε: άλλα παρὰ να τρώγεται κάθε μέρα με τα ρούχα της. Ένα πρωϊ άμια κατέβηκε στην τραπεζαρία, έφερε ο ποτιέρας ένα γράμμα για τον πατέρα της. Το πήρε ο κύρ Χρήστος και το διάβασε, και εΐπε της γυναίκας του, όταν τον ρώτησε, πως εΐταν απ' την αδερφή του την 'Ελέγκω που ζούσε σ' ένα χωριό όνομαζόμενι Καρβουνάρι, μιὰ ώρα μακριά απ' την Καρύταινα, κ' ήθελε την άνιψια της την Κατήγκω να πάη, και να μείνη ενν δυο μήνες εκεί μαζί της. Εΐταν η αδερφή του γεροντοκόρη, αλλά είχε τα χρηματάκια της, κ' είχε περισσότερη εισόδημα απ' ό,τι μπορούσε να ξοδέψη. Δεν της ήξερε της κυρά Χρήσταινας αυτή η

ση του φταιξιάρικου του σκυλιού. Τα βλέπαρὰ του γύρο γύρο κόκκινα και ματοτσούναρα μόλις έβλεπες. Κοντός, παχουλός, μα κάποιου πάχος άσαρκο, ξεφουσκωτό, άβρωστιάρικο, άσπρο, χλωμό και δειλό. Τάκροδάχτυλά του τρέμανε που και που, άδοθήθητα κι άμήχανα, τριμπελικά: παστρικά τα ρούχα του κι όμως έδειχνε βρώμικος από την κορφή στα νύχια: το πετόι του, το πρόσωπό του, τα χέρια του, τα σαπούνιζε δεν τα σκαπούνιζε, του κάκου, σκουρογυαλίζανε από κάποια λίγδα φυσικια τους. Τον κοίταζες και θάρρβουσε πως η λίγδα μοναχή της κολνούσε άπάνω σου. Τον σιχαινότανε ο Αντρίας. Τον κατάλαβε άμέσως η Κατινούλα, μα τόκρυψε, μην πούνε τάχα πως μαντατουρίζεις. Άλκολικός ο δύστυχος, από κείνους τους παραρριμένους, τους πολλούς, που ψυχή δε φροντίζει για άφτους, που γράμματα δε μάθανε, που τους λείπει και η φωτίση και το φῶς, που σκοπό η ζωή τους δεν έχει κανένα, που νομίζουνε πως πίνοντας παρηγοριούνται και που καταστρέφονται με το μεθύσι, καταστρέφοντας μαζί τους την κοινωνία την ίδια, τη μητριά τους. Κόντεψε να τους κοτίση όλους στο σπίτι. Κάποιο βράδι, εκεί που δούλεβε ο Αντρίας στην κάμερή του, βαριά βήματα κάτω στην άβλη ταραξάνε άξαφνα

τη μεγάλη την ήσυχάδα που βασιλέβε στού 'Ολπιέρη τέτοια ώρα. Του φέρνανε τελέγραφο κι ο τελεγραφός γύρεβε δυνατά ποιανού να μιλήση. Μπήκε από το δρόμο γραμμή στην άλλεία, δίχως κένε να χρειαστῇ να χτυπήση ο κουδούνι. Ο δούλος δεν είχε σφαλομένη έξω την πόρτα. Και τώρα βουάλιζε μ' όλο το πατιρντί, κουφός κι άναίστητος. Κατίβηκε ο Αντρίας. Μυρουδιά παράξενη, βρειά, μόλεβε τον αέρα. Έψαξε, κοίταξε. Το γκαζι του φαγκριού της άβλης, άνοιχτό και τούτο. Πῆρε ύποψια. Λίγες μέρες κατόπι, μιὰ κεριακή που κουδέντιαζε τάπομεστήμερο στο εργαστήρι του μ' ένα φίλο, άκουσε κάτι φωνές, κάτι τσιριχτά, ένα κακό που δεν μπορούσε να καταλάβη τί πράμα εΐτανε. Άχ! παντού, παντού, όπου γυρίτης να δῆς, όπου βάλης τάφτι σου κι όπου δεν το βάλης, βοά όλοένα βοά ο άθρώπινος, ότηλωπός ο πόνος του Φιλοχτήτη. Έρχόντανε οι φωνές από το κιόσκι, εκεί που πλαγιαζε ο Γιακωβός. Σπασμοί νεβρικοί του άμοιρου του άλκολικού, που στο κρεβάτι του ξαπλωμένος τινάζε χέρια και ποδάρια, σκούζοντας και θρηνώντας. Τον κουβαλῆσανε άμέσως στο Νοσοκομείο. Σάν έφυγε τάντρώγυνο, άνακαλύφτηκε πως κλέψανε κάμποσα κ' οι δυο τους. Ένονοείται. Το ήξερε η δύστυχη γυναίκα πως άδύνα-

το να μείνουνε πολλή καιρό στο ίδιο σπίτι, αφού άργά χωρίς θάβγαινε στη μέση του άντρός της ο άλκολισμός, και μάζωνε μαζώνε χρήματα για να ζήση. Ποιάς φταίει; Εκείνος ή εμείς; Κανένας. Η ζωή. Και πρέπει ναλλάξη.

Ένώ ακολουθούσανε άφτα, η Άννα, όπως εΐπαμε πιο άπάνω, άρρώστησε τις δεκαεννιά του Πενάρη. Μήνησε του αγαπημένου της του κ. Άμαρου, δηλαδή ο Αντρίας: άναγκάστηκε να του μνηστή. έπειδή με τη γενναία της την άφορημάδα. η Άννα δεν ήθελε ποτέ της να φροντίση για τον έαφτό της. Πιθανό να μην πίστεβε και στους γιατρούς. Όςόσα η άρρώστια της δεν εΐτανε δουλειά του κ. Άμαρου. Εΐτανε δουλειά της χειρουργικής. Προτού έρθη άκομή ο κ. Άμαρος, παρακάλεσε μιὰ μέρα ο Αντρίας τον κ. Άρτό να κατεβῇ και σῆς Άννας. Συγκατάνεψε η άγαθή ψυχή, για να μη χαλάση το χατίρι του άδερφού της, μα οι βίζιτες και τα συμβούλια τη δυσαρστούσανε πολύ. Έλεγε πως τίποτα δεν είχε, παρὰ μόνο κούραση, κ' έπρεπε να ξεκουραστῇ κάνα δυο μήνες, για να γίνη καλά. Συγκμασά να μην το θωρούσε και χείος της να πάρη την άνάσα της, τώρα μάλιστα που με την άρρώστια της Κατινούλας, με τάνικα τα δουλικά, προκοπή δεν

πρόσκληση, αλλά βλέποντας την επιμονή του άντρός της, έδωσε τόπο στην όργη και τάποφάσεις, και κατάνεισε και την κόρη της να μην κάμει φασαρίες. Έτσι λοιπόν η Κατήγκω έτοιμάσε το μπαούλο της, και με βαριά καρδιά έφυγε τή δεύτερη μέρα για το χωριό που ζούσε η θεία της η Ελέγκω.

*

Το Καρβονάρι εΐτανε ένα μικρό χωριό, αλλά πολύ ώραίο. Βουναλάκια από δώ, δέντρα από κεί, ένα ποταμάκι απ' τ' άλλο μέρος. Εκεί ο βοσκός έβασκε τ' άρνάκια του, παραπέρα η χωριατοπούλα μάζεβε τά φρέσκα αυγά της. Όλο μαζί μόλις εΐτανε καμιά σαρανταριά σπΐτια, κι ο ένας γνώριζε τόν άλλονε σάν καλικ' άσπρο. Πήγαιναν εκεί και πολλοί καθε χρόνο γι' άλλαγή άγέρα. Ωστε την Κατήγκω σέ δυό τρεις μέρες όλοι την ζέσανε. Την πρώτη Κυριακή πήγε με τή θεία της στην εκκλησιά της Παναγιάς, όπου εΐτανε όλο το χωριό μαζωμένο. Άλλοι πρίν άρχίση ο όρθρος, άλλοι στο Βαγγέλιο, και άλλοι ύστερα απ' τ' άγια (άλλο κακό ρωμαϊκό κι αυτό που πάμε στην εκκλησιά όποτε μς βολή, ενώ για το θέατρο ούτε λεφτό δε χάνουμε). Ύστερ' απ' τή λειτουργία, πήγαινε ο ένας στ' άλλουνο το σπίτι για βίζιτα. Ήρθε και στ' ης κυρά Ελέγκω ένε παλληκάρι καμιά είκοσιπενταριά χρονώ για βίζιτα. Του έφεραν γλυκό και καφέ, αλλά ο φίλος σηκωμό δέν είχε. Στα ύστερα σηκώθηκε να φύγη άφού π' έρε και μιά μαστίχα χιώτικη.

Η Κατήγκω δέν έννιωσε πώς πέρασε η ώρα, και το βράδι ρωτούσε τή θεία της πώς εΐτανε ο νός που τους έκαμε τή βίζιτα, κι από που έρχεται. Η κυρά Ελέγκω τ' έειπε πώς ιδώ και τρία χρόνια τώρα, έρχεται καθε χρόνο γι' άλλαγή, πώς φαίνεται φαμίλιας παιδί, και καθώς κατάλαβε είναι απ' την Πάτρα, όπου ο πατέρας του κάνει τόν τοκιστή. Αυτό έτσι τ' άκουσε, αλλά δέν το βεβαίωσε. Ωστόσο ο φίλος πηγαινερχότανε, κ' έδβαιναν συχνά σέ περίπατο μαζί, γιατί η κυρά Ελέγκω είχε ρεματισμούς και δέν μπορούσε να πηγαίνη πάντα μαζί τους. Μιά μέρα άρχισε να νυχτώνη όταν η Κατήγκω ήρθε στο σπίτι, και η θεία της την έβαλε μπροστά, γιατί δέν ήθελε ν' άκουστή τόνόμά της στο χωριό πώς κουβαλιέται με το Θεόφιλο. Η Κατήγκω το καλοσυλλογίστηκε, είδε πώς η θεία της είχε δικιο, και τή δεύτερη μέρα άποφασισε να μη βγάλη

το ποδάρι της έξω απ' το σπίτι.

Ο φτωχός ο Θεόφιλος δέν μπόρεσε να κλείση μάτι όλη τή νύχτα, και το πρωί χαράματα βγήκε έξω κ' έπαινε βόλτα άπάνου κάτου, όσο που βγήκε ο ήλιος με τ' σωστά του, και τράβηξε για το σπίτι της κυρά Ελέγκω. Για ώρα τριγυρνούσε στο περιβόλι μη τολμώντας να χτυπήση την πόρτα, όσο που τον είδε η Κατήγκω απ' το παρθυρο και πατάχτηκε έξω. Πήγαν λοιπόν μαζί γι' να πάρουνε μιά βόλτα, κι όταν καθήσανε κοντά στη βρύση γύρω στους πλατανούς, ο Θεόφιλος τ' έειπε μ' άναστεναγμό πώς την άγαπή, και την ρώτησε αν μπορεί να τόν άγαπήση κ' εκείνη, κι όταν του έειπε ναι, πήγε ο φτωχός να τρελλαθ' απ' τή χαρά του. Του έειπε ναι, γιατί τον νόμιζε πλούσιο και μοναχογιό του πατέρα του που εΐτανε τοκιστής στην Πάτρα, είδε μ' η γι' άγάπη η Κατήγκω δέν έδινε πενταρά γι' αυτόνε. Άμα λοιπόν ο Θεόφιλος άκουσε και πίστεψε πώς τόν άγαπή, τ' έσηγηθηκε τή θέση του και τις έλπίδες που είχε για το μέλλο. Τ' έειπε πώς ο πατέρας του πούχε άργαστήρι για ψιλοκοπιές στο Γύθειο, είχε φαλλίρει, και τώρα είναι κοντά σ' ένα σταφιδέμπορο στην Πάτρα, κι ότι κι ο ίδιος είναι γραμματικός στον ίδιο σταφιδέμπορο μ' εκατόν είκοσι δραχμές το μήνα, και περιμένει σύντομα μιά αύξηση του μιστού του από δεκαπέντε δραχμές. Θα ρεί πώς με οικονομία θα μ' οφείσουν να φέρουν τις δυό άκρες σ' ένα μέρος. Τ' έειπε Κατήγκω η καρδιά ράγισε όταν άκουσε την ιστορία, που αν απ' άρχης την ήξερε, δε θα γυρνούσε να τόν δ' η. Η καρδιά της ήθελε πλούτη, να φαίνεται στον κόσμο, να την καμαρώνουνε στα σαλόνια, ναχη τ' άμαζί της, και να κάνη φιγούρα όπου κι αν βρισκόντανε. Αυτά εΐτανε τ' όνειρά της όταν τόν πρωτογνώρισε και τόν π' έρε για μοναχογιό πλούσιου ανθρώπου, και το μόνο πράμα που την έτρωγε τότες σ' άκυλ' η, εΐτανε πώς να συστήση τόν άγαπητικό της στη φαμίλια της, που αν και πλούσια, εΐτανε όμως παρακατινή και στους τρόπους και στην ήμιλία και στις σκέσεις που είχανε. Όλα αυτά τ' ώρη σ' όνειρο πέρασαν, και μιά πούδωσε το λόγο της στο Θεόφιλο δέν μπορούσε εύκολα να τόν πάρη πίσω, μόνο του σύστησε να κρύψη μυστικό τόν άραβδών τους, όσο που η ίδια βρή την περίσταση να το π' η πρώτη στους γονιούς της. Συλλογίζοντανε βλέπεις και τις φιληνάδες της στην Άθήνα, δυό άδερφές που καθόνταναν κοντά τους κ' είχαν αν και φτωχές τις καλύτερες σκέσεις

Εκείνες τις μέρες π' έρε ένα γράμμα απ' τή μητέρα της που τ' έγραφε τα νέα τ' ης γειτονιάς της. πώς οι φιληνάδες της, οι δυό άδερφές Ζαγούρη, κουβαλιέται η μ' η μ' έναν άξιωματικό π' ορχεται κάθε μέρα στο σπίτι τους, κ' εκείνο που την έτρωγε εΐτανε να μη τύχη κι άραβδωνιστή καμιά τους πρίν την κόρη της. Πώς ο άδερφός της τ' έειπε στέλνει την άγάπη του και τ' ης συστήνει να κοιτάξη να πιάση κανένα η γαιοκτήμονα η τελώνη που έκτός του μιστού του έχει και πολλά τυχερά, η κανένα βουλευτή μεγάλης έπαρχίας. Όταν δικάζεσε αυτό το γράμμα η Κατήγκω, τόσο σ' ηςτηκε, που άμείωσε άποφασισε να διαλύση τόν άραβδών της πρίν κανέναν το μάθη, και να φύγη απ' το χωριό. Έγραψε λοιπόν ένα γράμμα στο Θεόφιλο λέγοντάς του πώς η καρδιά της κρύωσε και τόν παρακαλούσε να την ξεχάση και να μην τ' ης ξαναγράψη πιά, κ' ύστερα από δυό τρεις μέρες έφυγε για την Άθήνα.

(άκολουθεί)

Manchester 29 του Γενάρη 1907.

ΩΜΕΡΙΤΗΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΗ ΣΜΥΡΝΗ

Άγαπητέ «Νουμά»,

Δέν άναψε το ζήτημα μοναχά στην Πόλη και στην Άθήνα τώρα τελευταία. Κ' έμεις ιδώ είχαμε στις φημερίδες μας συζητήση, πράμα που οκνερώνει πώς όλουθε, όπου κι ο βρίσκεται. Έλληνισμός δυνατός, το γλωσσικό ζήτημα μπήκε στην πρώτη γραμμή με τ' άλλα εθνικά ζητήματα, όπως βέβαια του άξίζει. Η κουβεντα άνοιχτηκε από ένα γράμμα, σ' αν είδος χρονογράφημα, που τύπωσε στην «Ήμερησία» την καλή φημερίδα τ' ης Σμύρνης, ο συνταχτής της Θεατής, που διευθυνότανε σέ λόγου σου. Έξυπνα, πολύ έξυπνα λ' η, με κάμποσο χιούμορ γραμμένα, μ' η που φανερώνανε τόν κ. Θεατή άμελέτητο καμπόσο, για το ζήτημα. Η άπάντηση ήρθε από τή Μιτυλήνη, στην ίδια φημερίδα σέ λίγες μέρες, από το δικό μας Θεόφιλο Σχική το γιατρό, άπάντηση που έβανε το καθε τι στη θέση του, και έδειχνε τ' διαφορά ύπαρχει να συζητ' ης ένας που του έγινε πιά πίστη το μεγάλο ζήτημα, η έκασος και διάβασε και φώτισε το μυαλό του, από έναν άλλο που τα παι-

έβλεπε το σπίτι. Και τόντις, ως τις δεκαζή του Φλεβάρη όπου στο τέλος βρήκανε άλλο άντράγιο π' άξιο, η έννοια του νικοκεριού, μαζί με κάμποσες καινούριες έννοιες, σταναχωρούσε την Άννα την καημένη, ακόμη κι άφού κρεβάτωθηκε, γιατί ο κ. Άρτός διαγνωστικέψε άντεράλγια και φλόγωση τ' ης μήτρας, έειπε όμως ειλικρινά πώς δε γνώριζε τέτοιες άρρώστιες και πώς φρόνιμο να φέρουνε τόν κ. Κλυζιού. Πρόθυμος ο κ. Άμάρος, σ' αν π' άκουσε η έφκαιρία περίφημη για να γνωριστ' η με το μεγάλο το χειρουργό. Η γνώμη του Κλυζιού σύφωνα με του Άρτου τή γνώμη, μόνο που ορβήθηκε μήπως έχει και κανένα παρασάκωμα πουθενά. Τ' ης διάταξε β' ητά να μη σηκώνεται καθόλου, κι αλήθεια η διαταγή σταθηκε ωφέλιμη. Να μην το κούφτουμε ωστόσο, η Άννα, ύστερις από δυό μέρες, δ' ηλωσε, μ' ένα χαμόγελο, του Άντρία πώς δέν έπασκε από τίποτα και πώς τή γιάτρεψε το κρεβάτι—κι όχι ο γιατρός.

Ήσυχία ήθελε η Άννα, ήσυχία ο νός της, που δέν άγαπούσε τις άνταρες, ήσυχία και το κορμί της. Δέν την άπόλαψε κανέναν τους εκείνο το χειμώνα. Η Μοιρίτα, το καλο το παιδί και το ξεθαβρό, που χωριό να παθ' η ποτέ του, έτρεχε ξέσκεπο στην άβ' η, άνεβοκατέβαινε τις σκάλες, πήγαινε κάθε ώρα

στ' ης Κατινούλας, το πρωί, να τή φιλήση, το βράδι να βωτήση, το τσαμένο, για τή θερμοκρασία, η Μοιρίτα κρύωσε άξαφνα στις είκοσι δυό του Γενάρη, μικρό σ' αν στην άρχή, μ' αν δέν το νοιάστηκε, βγήκε έξω, ξανακρύωσε και τότες την έπαινε και ποιος βήχας παράξενος, ένας βήχας που μ' η στιγμή δέν έπαβε, μήτε τή μέρα, μήτε τή νύχτα σ' αν κοιμότανε, βήχας χτυπητό και φίλος, σ' αν άδιάκοπα χοχλαδάκια που β' ηγεις στο γιαλό. Φτερνίζονε άλλο τόσο κ' έσει άκατάπαρτα τ' ομορφ' ης το κεφαλάκι. Το γλυκό το κορίτσι δέν έλεγε τίποτις, έτρεμε όμως μήπως η Κατινούλα κολλήση. Δέν όλ' ησε, αν και οι κάμαρες βρισκόντανε όλες π' ηγι π' ηγι. Νόστιμο και χαριτωμένο σπιτάκι, όχι και μεγάλο, στη γωνία του ο καθέναν. Δυό πατώματα, όπως ξέρουμε. Κάτω και μπροστά, η περίφημη τραπεζαρία, το καμ' η τ' ης Κατινούλας. Πίσω από την τραπεζαρία, στην ίδια γραμμή, το σαλόνι, και δίπλα, δεξιά, ένα δέφτερο σαλονάκι, όπου καπνίζανε οι κύριοι, σ' αν είχανε κόσμο, ύστερις από το φαγ', όπου κάποτε, σ' αν δέν είχανε μουσαφίρηδες, μ' ησκανε μ' η ώρα η δυό, προτού άνεβούνε. Από μ' η γυάληνη πόρτα ξάνοιγες τ' ολοπράσινο θερμοκήπι που έπαινε το βαθος του μπαζέ. Κολλητά στον τοίχο του

σαλονακιού, η σκαλα η γυριστή που σ' άδ' ηγούσε στο πρώτο πάτωμα. Εκεί π' ης τέσσερις κάμαρες, η κάμαρα του Άντρία, που βρισκόντανε από πάνω από τήν τραπεζαρία, η κάμαρα τ' ης Άννας από πάνω από το σαλόνι, από πάνω από το σαλονάκι, μ' η κάμερίτσα όπου φύλαγε ο Άντριάς πράματα κ' έπιπλα τ' ης Όλιας, συγυρισμένα καθώς τα συνήθιζε και τότες, καθώς τ' ηρησε. Κοντά στην κάμαρα του Άντρία, καμαράκι τ' ης Μοιρίτας. Είχε και τ' ητο πάτωμα, δηλαδή ένα είδος σερβανί, με μ' η κάμαρα μεγάλη και χαμηλούτσικη, από κάτω από τή στέγη, από πάνω από τήν κάμαρα του Άντρία, την κάμαρα τ' ης Κατινούλας. Τή νύχτα, μ' η και τή μέρα, έπειδή έκαιγε η σόμπα στα πόδια τ' ης σκαλας, άφίανε, για να ζεσταθούνε, όλες τις πόρτες άνοιχτές η μισοάνοιχτες, γιατί τ' ηρη κι ο Άντριάς δε σφαιλούσε τή δική του, νακούση καλύτερα τ' η γινόντανε στ' ης Κατινούλας. Τίποτα δέν άκούγοντανε παρά ο βήχας εκείνος τ' ης Μοιριτούλας, ο χοχλαδένιος, ο ξερός, που έμοιαζε κάπου κάπου και με το γαβνητό ενός μικρούτσικου, έλάχιστου κουταβιού, σ' αν δέν έμαθε ακόμη να γαβνίζη.

(άκολουθεί)